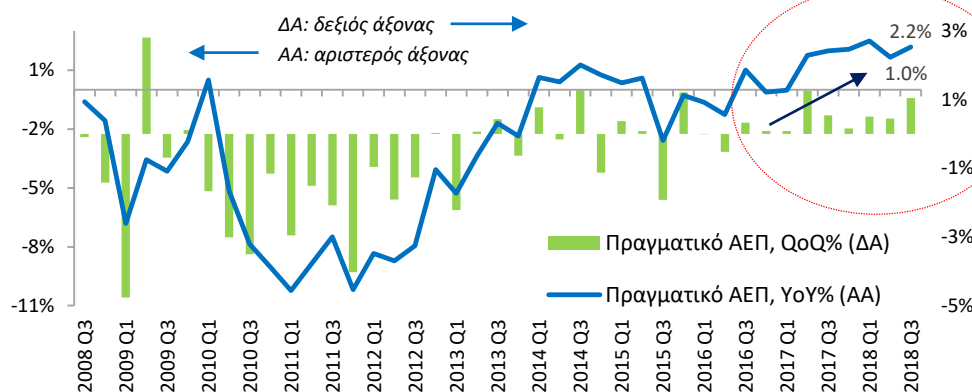

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Σε ανοδική τροχιά το ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018, ερωτηματικά για τις επενδύσεις παγίων

Την Τρίτη 4 Δεκεμβρίου 2018 η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) δημοσίευσε τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς για το 3^ο τρίμηνο 2018. Η επόμενη δημοσίευση, δηλαδή των στοιχείων του 4^{ου} τριμήνου 2018, είναι προγραμματισμένη για τις 7 Μαρτίου 2019. Την ίδια μέρα θα γνωρίζουμε και την 1^η εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ για τον πραγματικό και τον ονομαστικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του έτους 2018.

Σχήμα 1: Πραγματικό ΑΕΠ, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (Ετήσια YoY% και Τριμηνιαία QoQ% Ποσοστιαία Μεταβολή)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Ποιο ήταν το επίπεδο του πραγματικού ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018; Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της δαπάνης, ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους συνιστωσών της ζήτησης στην ετήσια και στην τριμηνιαία μεταβολή του πραγματικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 3^ο τρίμηνο 2018; Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της παραγωγής, ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών οικονομικών δραστηριοτήτων στον πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2018; Σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 κρατών μελών και της Ευρωζώνης η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε με πιο γρήγορους ή με πιο αργούς ρυθμούς το 3^ο τρίμηνο 2018; Ποια ήταν η συμβολή της παραγωγικότητας της εργασίας και της απασχόλησης στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018; Στο παρόν τεύχος του δελτίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ δίνουμε απαντήσεις στα προαναφερθέντα ερωτήματα.

Σύμφωνα με τις εποχικά διορθωμένες χρονολογικές σειρές των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών, το επίπεδο του ονομαστικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 ανήλθε στα €46,5 δις. Συνεπώς, το σύνολο της αξίας - σε τρέχουσες τιμές - των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παρήχθησαν στην ελληνική οικονομία το διάστημα Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2018 ήταν ίσο με το προαναφερθέν ποσό. Η ιδιωτική κατανάλωση, η δημόσια κατανάλωση, ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου και η μεταβολή των αποθεμάτων ανήλθαν στα €31,5, €8,8, €6,0 και €1,3 δις αντίστοιχα. Το άθροισμα των τεσσάρων προαναφερθέντων μεταβλητών (€47,7 δις) αποτελεί την *εγχώρια δαπάνη για αγαθά και υπηρεσίες*. Αφαιρώντας από αυτό το μέγεθος τη συνιστώσα των εισαγωγών (€18,4 δις εκ των οποίων τα €15,2 δις ήταν αγαθά και τα €3,2 δις ήταν υπηρεσίες) οδηγούμαστε σε ένα ποσό ίσο με €29,2 δις. Το τελευταίο ισοδυναμεί με την *εγχώρια δαπάνη για εγχώρια αγαθά και υπηρεσίες*. Τέλος, προσθέτοντας στο προαναφερθέν μέγεθος τη συνιστώσα των εξαγωγών (€17,2 δις εκ των οποίων τα €9,4 δις ήταν αγαθά και τα €7,8 δις ήταν υπηρεσίες) καταλήγουμε στη *συνολική δαπάνη για εγχώρια αγαθά και υπηρεσίες* (€46,5 δις), δηλαδή στην αξία του ΑΕΠ.

Ως γνωστόν, τα παραπάνω στοιχεία αποτυπώνουν το μέγεθος της αθροιστικής εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα – όπως αυτή καταγράφεται στην αξία του ονομαστικού ΑΕΠ – το 3^ο τρίμηνο 2018. Ωστόσο, πέραν του επιπέδου και της συνθέσεως της *πίτας*, ένα εξίσου σημαντικό μέγεθος, το οποίο και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, παρακολούθησης και ανάλυσης, είναι ο ετήσιος και ο τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής της.

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν δίδεται εγγύηση από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Πίνακας 1: Πραγματικό και Ονομαστικό ΑΕΠ, Προσέγγιση Δαπάνης, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (ετήσια μεταβολή σε % και σε εκατ. €)

$Y = \text{ΑΕΠ}$, $Cp = \text{Ιδιωτική Κατανάλωση}$, $Cg = \text{Δημόσια Κατανάλωση}$, $GCF = \text{Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου}$, $GFCF = \text{Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου}$, $X = \text{Εξαγωγές και IM} = \text{Εισαγωγές}$

	2017	2018Q1	2018Q2	2018Q3	Ιαν-Σεπ 2018
A. Πραγματικό ΑΕΠ, Ετήσια Μεταβολή σε %					
Y	1,5	2,5	1,7	2,2	2,1
Cp	0,9	0,5	1,3	0,7	0,8
Cg	-0,4	-0,6	-4,3	-4,1	-3,0
GCF	10,0	-22,9	-1,9	42,2	1,5
GFCF	9,1	-8,8	19,2	-23,2	-6,2
X	6,8	8,1	9,2	7,6	8,3
IM	7,1	-7,5	2,7	15,0	3,1
B. Ονομαστικό ΑΕΠ, Ετήσια Μεταβολή σε % και σε εκατ. €					
Y	2,1	2,8	2,3	2,7	2,6
εκατ. €	3.729,6	1.245,1	1.024,9	1.226,2	3.496,2
Cp	1,4	0,2	1,5	1,5	1,1
εκατ. €	1.721,8	58,4	456,4	474,0	988,8
Cg	0,8	0,8	-1,6	-1,5	-0,8
εκατ. €	294,0	70,0	-140,8	-131,4	-202,2
GCF	11,3	-15,6	1,6	54,7	10,2
εκατ. €	2.293,2	-984,4	88,4	2.600,2	1.704,3
GFCF	9,2	-7,8	19,1	-14,2	-3,0
εκατ. €	1.958,6	-442,9	909,3	-997,4	-531,0
X	12,1	9,6	15,2	12,9	12,6
εκατ. €	6.395,7	1.383,6	2.186,6	1.968,2	5.538,4
IM	12,8	-4,4	10,4	25,0	9,8
εκατ. €	6.975,1	-717,5	1.565,7	3.684,8	4.533,0

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) σε όρους επιπέδων ονομαστικών μεγεθών ισχύει $GCF = GFCF + \text{μεταβολή αποθεμάτων και } Y = Cp + Cg + GCF + X - IM$

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 διαμορφώθηκε στο 2,2% (2,7% ή €1.226,2 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) παρουσιάζοντας επιτάχυνση της τάξης των 0,5 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Παρόμοιο ποιοτικό αποτέλεσμα καταγράφηκε και στον πραγματικό τριμηνιαίο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης ο οποίος ενισχύθηκε στο 1,0% (1,2% ή €560,8 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) από 0,4% το 2^ο τρίμηνο 2018. Σημειώνουμε ότι σε όρους τριμηνιαίας μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, το 3^ο τρίμηνο 2018 ήταν το 9^ο στη σειρά με θετικό πρόσημο, ενώ σε όρους ετήσιας μεταβολής ήταν το 6^ο στη σειρά με θετικό πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης.

Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της δαπάνης, ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους συνιστωσών της ζήτησης στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018;

Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της δαπάνης, η ετήσια αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 προήλθε από τις συνιστώσες της μεταβολής των αποθεμάτων, των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης (βλέπε Πίνακα 1). Πιο συγκεκριμένα, ο πραγματικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών διαμορφώθηκε στο 7,6% (12,9% ή €1.968,2 εκατ. σε ονομαστικούς όρους), με τη συνεισφορά της κατηγορίας των αγαθών να είναι ελαφρώς υψηλότερη από την αντίστοιχη των υπηρεσιών. Η πραγματική ιδιωτική κατανάλωση ενισχύθηκε σε ετήσια βάση κατά 0,7% (1,5% ή €474,0 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) ενώ η μεταβολή των αποθεμάτων είχε υψηλή θετική επίδραση στον ετήσιο πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου (σε ονομαστικούς όρους η μεταβολή των αποθεμάτων διαμορφώθηκε στα €1.321,1 εκατ. το 3^ο τρίμηνο 2018 από -€2.276,5 εκατ. το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ως εκ τούτου, η ετήσια μεταβολή της μεταβολής των αποθεμάτων ανήλθε στα €3.597,6 εκατ.).

Πίνακας 2: Πραγματικό και Ονομαστικό ΑΕΠ, Προσέγγιση Δαπάνης, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (τριμηνιαία μεταβολή σε % και σε εκατ. €)

$Y = \text{ΑΕΠ}$, $Cp = \text{Ιδιωτική Κατανάλωση}$, $Cg = \text{Δημόσια Κατανάλωση}$, $GCF = \text{Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου}$, $GFCF = \text{Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου}$, $X = \text{Εξαγωγές και IM} = \text{Εισαγωγές}$

	2018Q1	2018Q2	2018Q3
A. Πραγματικό ΑΕΠ, Τριμηνιαία Μεταβολή σε %			
Y	0,5	0,4	1,0
Cp	0,6	0,6	-0,1
Cg	-3,2	-1,9	2,4
GCF	-1,5	6,8	15,6
GFCF	-24,7	17,7	-14,5
X	1,9	3,6	2,8
IM	-2,3	5,3	7,5
B. Ονομαστικό ΑΕΠ, Τριμηνιαία Μεταβολή σε % και σε εκατ. €			
Y	1,0	0,5	1,2
εκατ. €	455,3	233,2	560,8
Cp	0,9	0,9	0,3
εκατ. €	272,2	282,5	109,1
Cg	-0,5	-1,5	0,1
εκατ. €	-41,6	-134,3	5,0
GCF	-0,2	7,6	28,1
εκατ. €	-8,0	404,9	1.613,7
GFCF	-11,1	9,2	6,3
εκατ. €	-652,4	476,8	355,0
X	1,5	4,7	3,9
εκατ. €	231,9	742,0	644,5
IM	0,0	6,8	10,9
εκατ. €	-0,8	1.061,9	1.811,5

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) σε όρους επιπέδων ονομαστικών μεγεθών ισχύει $GCF = GFCF + \text{μεταβολή αποθεμάτων και } Y = Cp + Cg + GCF + X - IM$

Σε ότι αφορά τις συνιστώσες της ζήτησης που είχαν αρνητική συνεισφορά στον ετήσιο πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης το 3^ο τρίμηνο 2018 τα σχετικά στοιχεία είχαν ως εξής: πτωτικά κινήθηκαν σε ετήσια βάση η δημόσια κατανάλωση και ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου. Ο πραγματικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής της πρώτης μεταβλητής διαμορφώθηκε στο -4,1% (-1,5% ή -€131,4 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) και της δεύτερης στο -23,2% (-14,2% ή -997,4 εκατ. σε ονομαστικούς όρους).

Πίνακας 3: Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (ετήσια μεταβολή σε % και σε εκατ. €)

GFCF = Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου, 1. = Κατοικίες, 2. = Άλλες Κατασκευές, 3. Αγροτικά Προϊόντα, 4. Μεταφορικός Εξοπλισμός και Οπτικά Συστήματα, 5= Εξοπλισμός Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνίας, 6 = Μηχανολογικός Εξοπλισμός και Οπτικά Συστήματα, 7 = Άλλα Προϊόντα

	2017	2018Q1	2018Q2	2018Q3	Ιαν-Σεπ 2018
A. Πραγματικός GFCF, Ετήσια Μεταβολή σε %					
GFCF	9,1	-8,8	19,2	-23,2	-6,2
1.	-5,5	11,1	5,4	20,8	12,3
2.	1,2	9,4	53,2	-49,1	-15,6
3.	19,3	3,1	3,6	5,7	4,3
4.	50,9	-55,3	-44,5	154,4	-22,3
5.	6,6	25,5	15,8	16,5	19,1
6.	6,2	22,1	20,8	18,4	20,4
7.	-1,0	-1,4	-0,5	0,2	-0,6
B. Ονομαστικός GFCF, Ετήσια Μεταβολή σε % και σε εκατ. €					
GFCF	9,2	-7,8	19,1	-14,2	-3,0
εκατ. €	1.958,6	-442,9	909,3	-997,4	-531,0
1.	-7,1	10,7	6,2	21,6	12,7
εκατ. €	-79,5	27,8	17,0	55,3	100,1
2.	1,2	7,6	83,5	-55,1	-14,4
εκατ. €	98,4	124,6	1.057,7	-2.171,3	-989,0
3.	19,6	-0,2	3,4	9,4	4,8
εκατ. €	15,4	0,0	0,7	2,3	3,0
4.	51,2	-55,4	-42,6	149,7	-15,9
εκατ. €	1.571,5	-897,9	-445,1	830,2	-512,8
5.	5,8	25,2	15,6	16,6	18,9
εκατ. €	77,1	79,0	53,4	60,6	193,0
6.	6,7	21,6	20,4	18,6	20,2
εκατ. €	282,3	222,2	216,9	209,6	648,8
7.	-0,2	0,2	1,2	2,1	1,1
εκατ. €	-6,6	1,4	8,8	15,9	26,1

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) σε όρους επιπέδων ονομαστικών μεγεθών ισχύει GFCF = 1. + 2. + ... + 7.

Η πτώση των επενδύσεων παγίων προήλθε αποκλειστικά από την κατηγορία των κεφαλαιουχικών αγαθών άλλων κατασκευών (κατασκευές πλην κατοικιών). Η δαπάνη στην προαναφερθείσα κατηγορία επενδυτικών αγαθών σημείωσε πραγματική ετήσια πτώση -49,1% (-55,1% ή -2.171,3 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) κυρίως λόγω της υψηλής βάσης του 3^{ου} τριμήνου 2017 (βλέπε Πίνακα 3). Σε όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες κεφαλαιουχικών αγαθών καταγράφηκε πραγματική ετήσια αύξηση το 3^ο τρίμηνο 2018.

Πίνακας 4: Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (τριμηνιαία μεταβολή σε % και σε εκατ. €)

GFCF = Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου, 1. = Κατοικίες, 2. = Άλλες Κατασκευές, 3. Αγροτικά Προϊόντα, 4. Μεταφορικός Εξοπλισμός και Οπτικά Συστήματα, 5= Εξοπλισμός Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνίας, 6 = Μηχανολογικός Εξοπλισμός και Οπτικά Συστήματα, 7 = Άλλα Προϊόντα

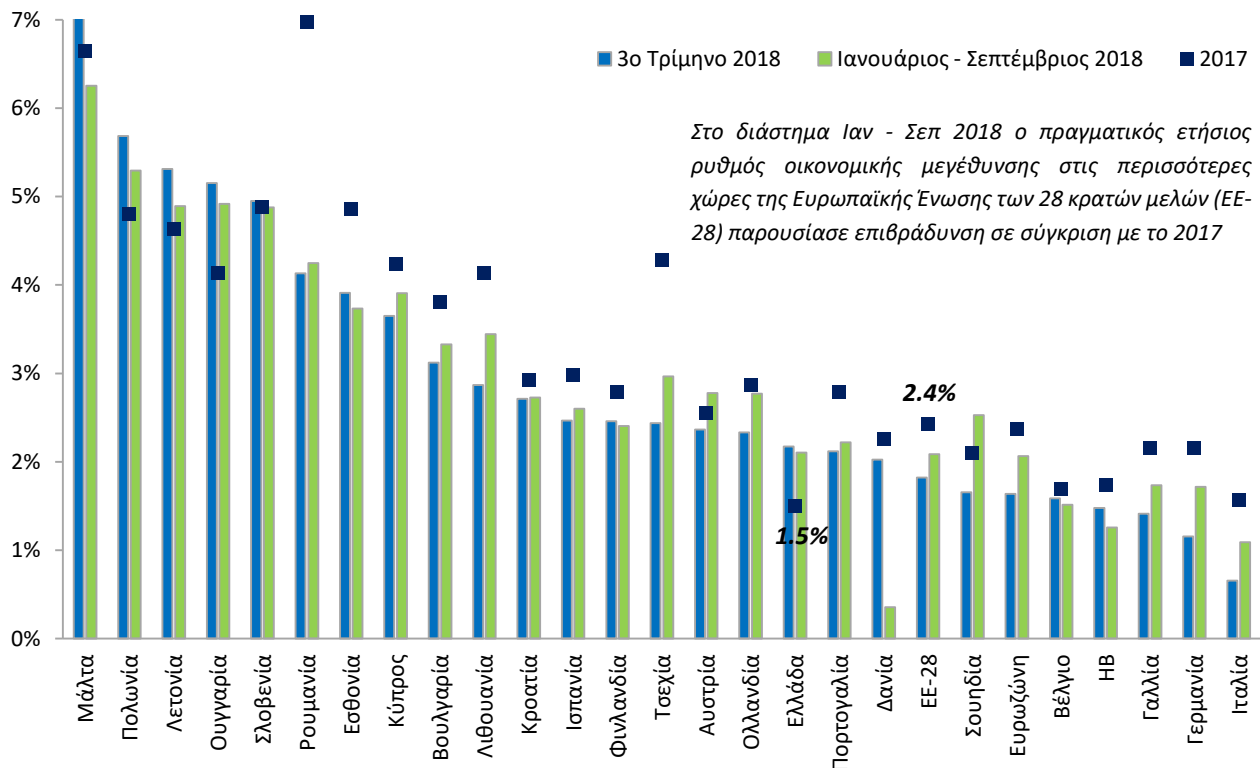
	2018Q1	2018Q2	2018Q3
A. Πραγματικός GFCF, Ετήσια Μεταβολή σε %			
GFCF	-24,7	17,7	-14,5
1.	9,3	1,0	6,7
2.	14,8	17,7	-2,3
3.	-44,8	22,4	24,7
4.	-38,0	-19,0	88,7
5.	4,0	0,6	7,3
6.	0,4	2,7	2,0
7.	-0,6	0,4	0,6
B. Ονομαστικός GFCF, Ετήσια Μεταβολή σε % και σε εκατ. €			
GFCF	-11,1	9,2	6,3
εκατ. €	-652,4	476,8	355,0
1.	10,2	1,2	7,0
εκατ. €	26,5	3,4	20,3
2.	0,4	31,5	-24,0
εκατ. €	7,0	556,1	-557,6
3.	-44,3	17,8	32,2
εκατ. €	-14,0	3,1	6,7
4.	-49,1	-17,1	131,3
εκατ. €	-698,3	-123,8	786,1
5.	4,1	0,6	7,6
εκατ. €	15,5	2,4	29,9
6.	0,6	2,3	4,6
εκατ. €	7,0	29,2	59,3
7.	0,5	0,8	1,4
εκατ. €	3,8	6,3	10,4

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) σε όρους επιπέδων ονομαστικών μεγεθών ισχύει GFCF = 1. + 2. + ... + 7.

Τέλος, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μέσω της πραγματικής ετήσιας αύξησής τους κατά 15,0% (25,0% ή 3.684,8 σε

Σχήμα 2: Ετήσια Ποσοστιαία % Μεταβολή του Πραγματικού ΑΕΠ στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 Κρατών Μελών

Στο διάστημα Ιαν - Σεπ 2018 ο πραγματικός ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 κρατών μελών (ΕΕ-28) παρουσίασε επιβράδυνση σε σύγκριση με το 2017

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) για τις χώρες της Ιρλανδίας, του Λουξεμβούργου και της Σλοβακίας δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για το 3^ο τρίμηνο 2018.

ονομαστικούς όρους) - προερχόμενη κυρίως από την κατηγορία των αγαθών - είχαν αρνητική συνεισφορά στον πραγματικό ετήσιο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2018.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων, η εγχώρια ζήτηση – μέσω της μεταβολής των αποθεμάτων και της ιδιωτικής κατανάλωσης – είχε θετική συνεισφορά στον πραγματικό και τον ονομαστικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2018. Το αντίστοιχο μέγεθος των καθαρών εξαγωγών – μέσω της συνιστώσας των αγαθών – είχε αρνητικό πρόσημο (η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου των αγαθών υπεραντιστάθμισε την αύξηση του πλεονάσματος του ισοζυγίου των υπηρεσιών).

Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της δαπάνης, ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους συνιστωσών της ζήτησης στην τριμηνιαία μεταβολή του πραγματικού του ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018;

Όπως παρουσιάζεται στους Πίνακες 2 και 4, η τριμηνιαία αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 προήλθε από τις συνιστώσες της μεταβολής των αποθεμάτων, των εξαγωγών και της δημόσιας κατανάλωσης. Ο πραγματικός τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών διαμορφώθηκε στο 2,8% (3,9% ή €644,5 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) με την κατηγορία των υπηρεσιών, π.χ. υπηρεσίες τουρισμού και μεταφορών, να αποσπά τη μερίδα του λέοντος. Το αντίστοιχο μέγεθος για τη δημόσια κατανάλωση ήταν 2,4% (0,1% ή €5,0 εκατ. σε ονομαστικούς όρους). Τέλος, η τριμηνιαία μεταβολή της μεταβολής των αποθεμάτων ανήλθε στα €1.258,6 εκατ. σε ονομαστικούς όρους.

Αρνητική συνεισφορά στον τριμηνιαίο πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2018 είχαν οι εισαγωγές, ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου και η ιδιωτική κατανάλωση. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέγραψαν πραγματική ετήσια αύξηση της τάξης του 7,5% (10,9% ή €1.811,5 εκατ. σε ονομαστικούς όρους) με την κατηγορία των αγαθών να έχει μακράν την υψηλότερη συνεισφορά. Ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου κινήθηκε πτωτικά με τον πραγματικό τριμηνιαίο ρυθμό μεταβολής του να διαμορφώνεται στο -14,5%, ενώ η πραγματική ιδιωτική κατανάλωση σημείωσε οριακή τριμηνιαία μείωση της τάξης του -0,1%. Σε ονομαστικούς όρους ωστόσο, δηλαδή σε τρέχουσες τιμές, οι δύο τελευταίες μεταβλητές είχαν θετική επίδραση στον ονομαστικό τριμηνιαίο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης παρουσιάζοντας τριμηνιαία ενίσχυση της τάξης του 6,3% (€355,0 εκατ.) και 0,3% (€109,1 εκατ.) αντίστοιχα.

Υπό το πρίσμα της προσέγγισης της παραγωγής, ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους τομέων οικονομικών δραστηριοτήτων στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018;

Στον Πίνακα 5 παραθέτουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή – σε πραγματικούς και σε ονομαστικούς όρους – της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παρήχθη στους επί μέρους κλάδους (στατιστική ταξινόμηση κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων Nace Rev. 2) της ελληνικής οικονομίας το 3^ο τρίμηνο 2018. Για λόγους σύγκρισης παρουσιάζουμε τα αντίστοιχα στοιχεία και για τις περιόδους 2017, 2018Q1, 2018Q2 και Ιαν-Σεπ 2018.

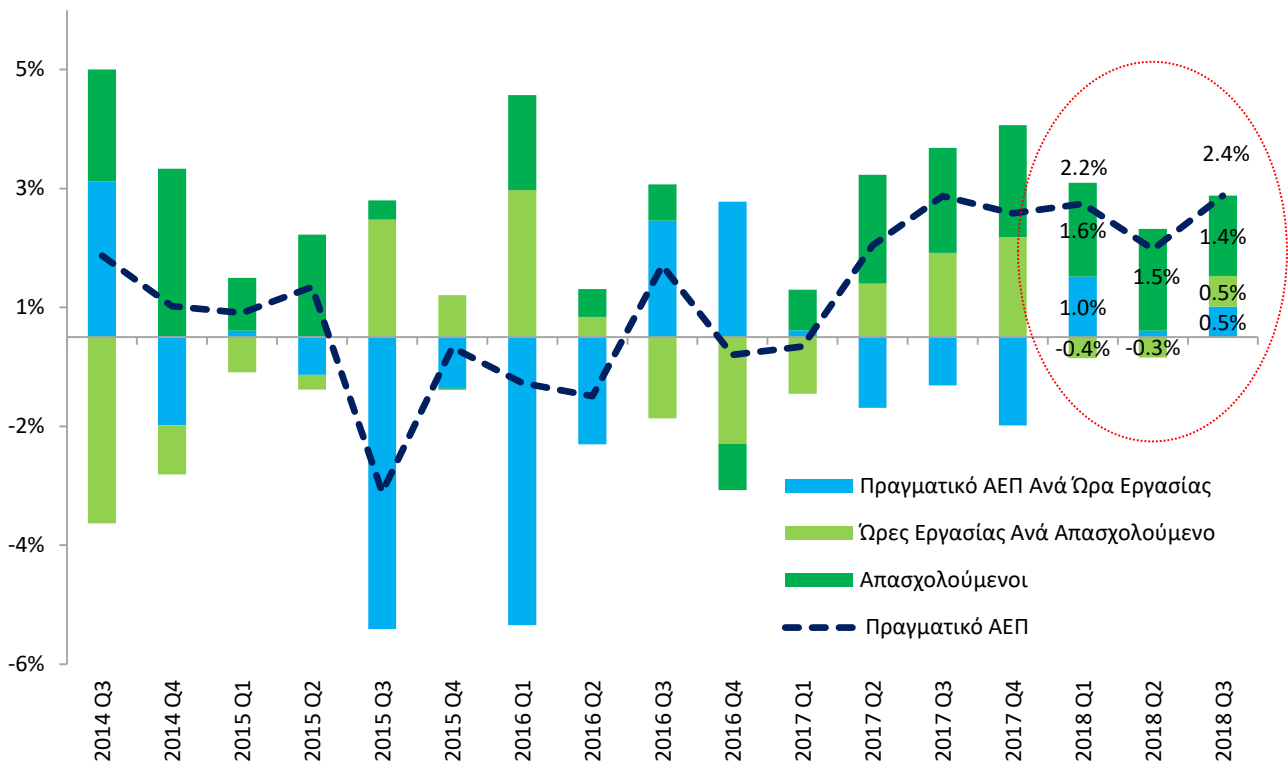
Πίνακας 5: Πραγματικό και Ονομαστικό ΑΕΠ, Προσέγγιση Παραγωγής, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (ετήσια μεταβολή σε % και σε εκατ. €)

Οικονομικές Δραστηριότητες	2017		2018Q1		2018Q2		2018Q3		Ιαν-Σεπ 2018	
1. Γεωργία, δασοκομία και αλιεία										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	10,0*	5,7**	6,2	-0,4	4,7	2,4	3,2	8,0	4,7	3,4
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	359,8		-6,8		40,2		135,0		168,5	
2. Ορυχεία και λατομεία, μεταποίηση, ενέργεια, παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων, εξυγίανση										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	3,6	4,6	0,6	1,1	2,2	4,0	0,8	3,2	1,2	2,8
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	1.025,7		63,1		230,3		190,6		483,9	
3. Κατασκευές										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	0,4	-3,8	6,0	6,3	8,6	8,9	0,0	0,8	4,8	5,3
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	-145,0		52,3		74,9		6,8		134,0	
4. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορά και αποθήκευση, υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	4,1	6,0	3,9	4,5	4,3	5,1	4,0	5,0	4,1	4,9
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	2.164,1		413,8		479,4		481,5		1.374,7	
5. Ενημέρωση και επικοινωνία										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	-1,3	1,5	-0,3	0,3	-1,4	0,9	0,7	3,4	-0,4	1,5
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	80,9		4,8		12,6		46,4		63,8	
6. Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	-6,6	-6,4	-9,1	-9,6	-10,0	-9,8	-10,0	-9,6	-9,7	-9,7
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	-442,0		-159,6		-161,2		-152,5		-473,3	
7. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	2,3	-0,2	0,2	-4,9	0,2	-4,0	0,2	-2,4	0,2	-3,8
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	-45,2		-337,4		-269,2		-162,8		-769,4	
8. Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	3,3	4,2	7,5	9,1	6,5	8,0	8,3	9,9	7,5	9,0
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	332,0		180,5		164,5		204,6		549,6	
9. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρωπ. υγεία και την κοιν. μερμ.										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	-0,5	0,5	1,4	3,6	1,9	3,5	-0,8	1,2	0,8	2,8
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	158,0		288,5		277,1		97,2		662,8	
10. Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, επισκευές ειδών νοικοκυριού και άλλες υπηρεσίες										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	0,1	-0,1	8,4	8,0	5,5	5,5	-3,1	-2,7	3,4	3,5
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	-6,2		125,8		88,8		-46,2		168,4	
11. Συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (σε βασικές τιμές) = 1. + 2. + ... + 10										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	2,0	2,3	2,0	1,6	2,2	2,4	1,4	2,0	1,8	2,0
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	3.482,0		625,2		937,5		800,4		2.363,1	
12. Φόροι επί των προϊόντων										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	-2,1	1,0	3,3	10,9	0,6	0,8	6,7	6,7	3,5	6,0
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	244,3		633,4		50,2		415,2		1.098,7	
13. Επιδότησεις επί των προϊόντων										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	-1,0	-0,2	1,8	3,3	1,8	-8,7	2,6	-2,5	2,1	-2,7
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	-3,3		13,4		-37,3		-10,6		-34,4	
14. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (σε αγοραίες τιμές) = 11. + 12. – 13.										
Πραγμ. και Ονομ. Ετήσια % Μεταβολή	1,5	2,1	2,5	2,8	1,7	2,3	2,2	2,7	2,1	2,6
Ονομαστική Ετήσια Μεταβολή € εκατ.	3.729,6		1.245,1		1.024,9		1.226,2		3.496,2	

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) * σε πραγματικούς όρους και ** σε ονομαστικούς όρους, (β) για τις κατηγορίες 11. και 14. τα σχετικά αθροίσματα ισχύουν σε όρους επιπέδων ονομαστικών μεγεθών.

Σχήμα 3: Πραγματικό ΑΕΠ, Πραγματικό ΑΕΠ Ανά Ώρα Εργασίας (παραγωγικότητα της εργασίας), Ώρες Εργασίας Ανά Απασχολούμενο, Απασχολούμενοι, Μη εποχικά Διορθωμένα στοιχεία (ετήσια % μεταβολή)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ο ποσοστιαίος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ ισούται προσεγγιστικά με το άθροισμα των ποσοστιαίων ρυθμών μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας (παραγωγικότητας της εργασίας), των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο και των απασχολούμενων, (β) χρησιμοποιούμε τις μη εποχικά διορθωμένες χρονολογικές σειρές γιατί η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) δεν παρέχει εποχικά διορθωμένα στοιχεία για την απασχόληση.

Ο κλάδος του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, των επισκευών οχημάτων και μοτοσικλετών, της μεταφοράς και αποθήκευσης και των υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης είχε την υψηλότερη θετική συνεισφορά στον πραγματικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παρήχθη στην ελληνική οικονομία το 3^ο τρίμηνο 2018.¹ Ακολούθησαν οι κλάδοι, 1^ο των επαγγελματιών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων και των διοικητικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, 2^ο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας, 3^ο της βιομηχανίας (πλην κατασκευών) και 4^ο της ενημέρωσης και επικοινωνίας με πραγματική ετήσια αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας τους κατά 8,3%, 3,2%, 0,8% και 0,7% αντίστοιχα. Τέλος, οι κλάδοι που είχαν αρνητική συνεισφορά στον πραγματικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στην ελληνική οικονομία το 3^ο τρίμηνο 2018 ήταν οι εξής: 1^ο ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων και 2^ο ο κλάδος των τεχνών διασκέδασης, ψυχαγωγίας, επισκευών ειδών νοικοκυριού και άλλων υπηρεσιών. Στον μεν πρώτο η πραγματική ακαθάριστη

προστιθέμενη αξία συρρικνώθηκε σε ετήσια βάση κατά -10,0% στον δε δεύτερο κατά -3,1%.

Σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 κρατών μελών (EE-28) και της Ευρωζώνης η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε με πιο γρήγορους ή με πιο αργούς ρυθμούς το 3^ο τρίμηνο 2018;

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 2, η ελληνική οικονομία το 3^ο τρίμηνο 2018 έτρεξε – σε όρους ετήσιας ποσοστιαίας μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ - με πιο γρήγορους ρυθμούς σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 κρατών μελών (EE-28) και της Ευρωζώνης. Πιο αναλυτικά, η θετική απόκλιση ανάμεσα στον ετήσιο πραγματικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της Ελλάδος και της EE-28 διαμορφώθηκε στις 0,4 ποσοστιαίες μονάδες (2,2% vs 1.8%). Η αντίστοιχη απόκλιση σε σύγκριση με την Ευρωζώνη ανήλθε στις 0,6 ποσοστιαίες μονάδες (2,2% vs 1.6%). Πρωταθλήτρια της ανάπτυξης του 3^{ου} τριμήνου 2018 αναδείχθηκε η χώρα της Μάλτας με 7,9% (6,3% για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2018) και ακολούθησαν η Πολωνία με 5,7% (5,3%), η Λετονία με 5,3% (4,9%), η Ουγγαρία με 5,2% (4,9%),

¹ Η πραγματική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του εν λόγω κλάδου σημείωσε ετήσια αύξηση 4,0% (5,0% ή €481,5 εκατ. σε ονομαστικούς όρους).

η Σλοβενία με 5,0% (4,9%), η Ρουμανία με 4,1% (4,2%), η Εσθονία με 3,9% (3,7%), η Κύπρος με 3,7% (3,9%), η Βουλγαρία με 3,1% (3,3%), η Λιθουανία με 2,9% (3,4%), η Κροατία με 2,7% (2,7%), η Ισπανία με 2,5% (2,6%), η Φινλανδία με 2,5% (2,4%), η Τσεχία με 2,4% (3,0%), η Αυστρία με 2,4% (2,8%), η Ολλανδία με 2,3% (2,8%), η Ελλάδα με 2,2% (2,1%), η Πορτογαλία με 2,1% (2,2%), η Δανία με 2,0% (0,4%), η Σουηδία με 1,7% (2,5%), το Βέλγιο με 1,6% (1,5%), το Ηνωμένο Βασίλειο με 1,5% (1,3%), η Γαλλία με 1,4% (1,7%), η Γερμανία με 1,2% (1,7%) και η Ιταλία με 0,7% (1,1%).

Ένα ενδιαφέρον ποιοτικό στοιχείο που αποτυπώνεται ξεκάθαρα στο Σχήμα 2 είναι ότι στο διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2018 ο πραγματικός ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 κρατών μελών (ΕΕ-28) παρουσίασε επιβράδυνση σε σύγκριση με το 2017. Μόλις 4 χώρες (Πολωνία, Λετονία, Ουγγαρία και Ελλάδα) εμφάνισαν επιτάχυνση ενώ όλες οι υπόλοιπες – με εξαίρεση τη Σλοβενία – παρουσίασαν επιβράδυνση.

Ποια ήταν η συμβολή της παραγωγικότητας της εργασίας και της απασχόλησης στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018;

Χρησιμοποιώντας τις μη εποχικά διορθωμένες χρονολογικές σειρές – βάσει των οποίων ο πραγματικός ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης στην Ελλάδα το 3^ο τρίμηνο 2018 ήταν 2,4% - η συμβολή της παραγωγικότητας της εργασίας, των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο και της απασχόλησης στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 3^ο τρίμηνο 2018 διαμορφώθηκε στις 0,5, 0,5 και 1,4 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα.

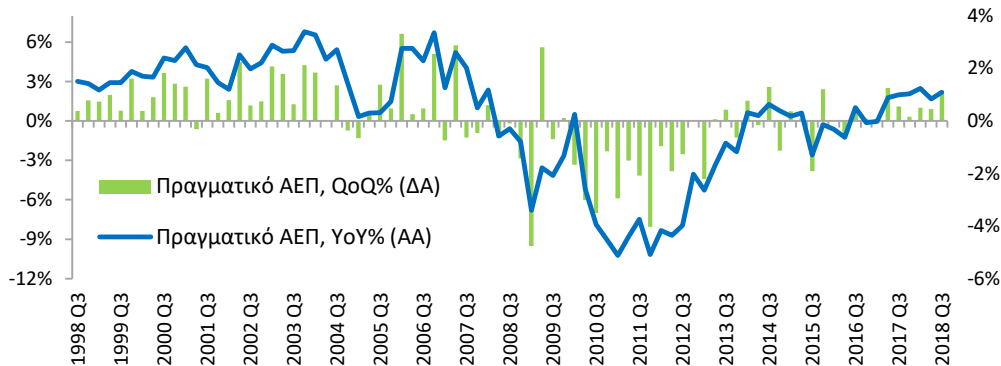
Εν κατακλείδι, η ελληνική οικονομία το 3^ο τρίμηνο 2018 συμπλήρωσε 9 συνεχή τρίμηνα με θετικούς πραγματικούς τριμηνιαίους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης (6 συνεχή σε όρους ετήσιας μεταβολής). Επιπρόσθετα, η μακροοικονομική της επίδοση - όπως αυτή αποτυπώνεται στον ετήσιο ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ - στα 3 πρώτα τρίμηνα του 2018 παρουσιάζει επιτάχυνση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Τα παραπάνω ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία σταδιακά επιχειρεί να ξεφύγει από τη στασιμότητα των προηγούμενων ετών. Το αρνητικό στοιχείο είναι ότι οι επενδύσεις παγίων δεν παρουσιάζουν ακόμα σταθερά ανοδική τάση. Το τελευταίο χαρακτηριστικό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, καθώς η αύξηση των επενδύσεων παγίων, παράλληλα με τη συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την εμπέδωση κλίματος αξιοπιστίας για την ασκούμενη οικονομική πολιτική, αποτελεί σημαντική συνθήκη για την είσοδο της οικονομίας σε ένα πιο απότομο αλλά και βιώσιμο μονοπάτι οικονομικής μεγέθυνσης.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2018 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν **+2,2%** (+1,7% (2018Q2) και +2,0% (2017Q3)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν **+1,0%** (+0,4% (2018Q2) και +0,5% (2017Q3)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2018: 2018 2,0%, 2019 2,2% και 2020 2,3%

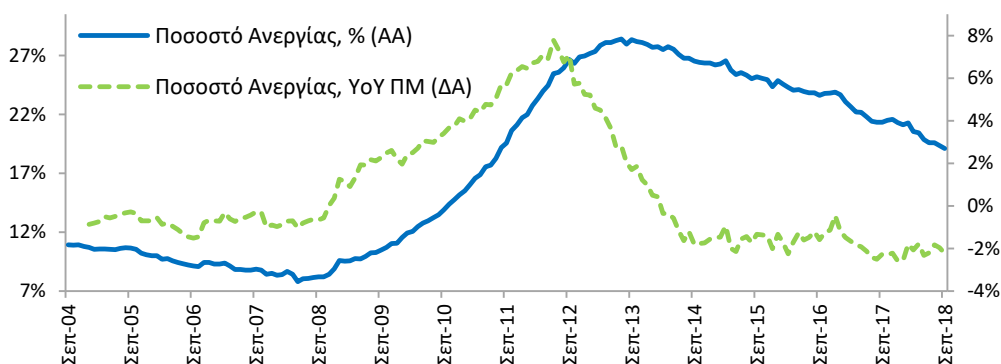
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

Περίοδος: 1998Q3–2018Q3
 Στοιχεία: τριμηνιαία
 Μέσος Όρος: +0,5%
 Διάμεσος: +1,5%
 Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
 Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)
 ΑΑ = αριστερός άξονας
 ΔΑ = δεξιός άξονας
 Δημοσίευση: 4/12/2018
 (προσωρινά στοιχεία)
 Επομ. δημ.: 7/3/2019
 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Σεπτέμβριο 2018 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο **18,6%** (18,9% (8/2018) και 20,8% (9/2017)) και η αντίστοιχη ετήσια μεταβολή ήταν **-2,2 ΠΜ** (-2,0 ΠΜ (8/2018) και -2,3 ΠΜ (9/2017)). Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε στα **3.879,5 χιλ** άτομα (3.861,2 χιλ (8/2018) και 3.791,3 χιλ (9/2017)) και των ανέργων στα **887,0 χιλ** άτομα (897,2 χιλ (8/2018) και 998,2 χιλ (9/2017)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2018: 2018 19,6%, 2019 18,2% και 2020 16,9%

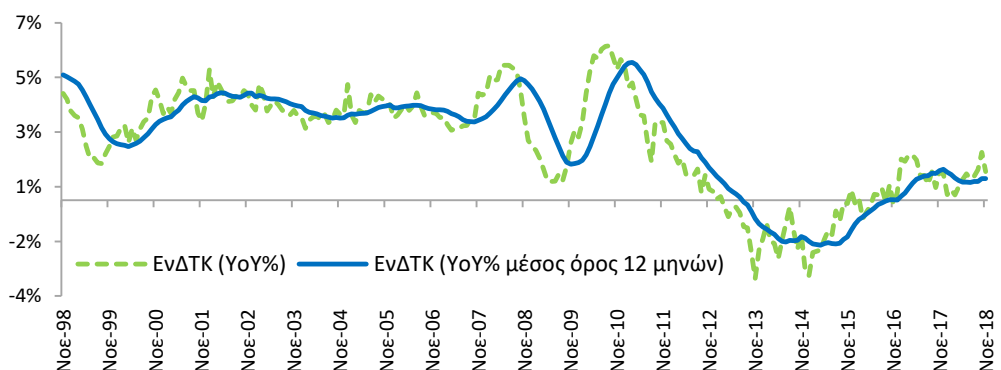
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 9/2004-9/2018
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: 17,2%
 Διάμεσος: 18,7%
 Μέγιστο: 27,9% (7/2013)
 Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)
 ΑΑ = αριστερός άξονας
 ΔΑ = δεξιός άξονας
 ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
 Δημοσίευση: 6/12/2018
 Επομ. δημ.: 10/1/2019

Εναρμονισμένοι ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ

Τον **Νοέμβριο 2018** η ετήσια % μεταβολή του **ΕνΔΤΚ** ήταν **+1,1%** (+1,8% (10/2018) και +1,1% (11/2017)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (12 μηνών) ήταν **+0,8%** (+0,8% (10/2018) και +1,1% (11/2017)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια % μεταβολή του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν **1,0%** (1,8% (10/2018) και +1,1% (11/2017)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (12 μηνών) ήταν **+0,6%** (+0,6% (10/2018) και 1,1% (11/2017)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2018: 2018 0,8%, 2019 1,2% και 2020 1,1%

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία ΕνΔΤΚ (YoY%)

Περίοδος: 11/1998-11/2018
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: +2,1%
 Διάμεσος: +2,7%
 Μέγιστο: +5,7% (9/2010)
 Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)
 Δημοσίευση: 10/12/2018
 Επομ. δημ.: 11/1/2019

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Τάσος Αναστασάτος: Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr, + 30 214 4059706

Ομάδα Ανάλυσης & Έρευνας

Μαρία Γιαννίσση: Administrator
magiannisi@eurobank.gr, + 30 214 4059711

Ιωάννης Γκίωνης: Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr, + 30 214 4059707

Δρ. Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr, + 30 210 3371226

Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr, + 30 210 3718793

Μαρία Κασόλα: Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr, + 30 210 3371224

Όλγα Κοσμά: Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr, + 30 210 3371227

Παρασκευή Πετροπούλου: Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr, + 30 210 3718991

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr, + 30 214 4059708

Ευαγγελία Τσιαμπάου: Οικονομική Αναλύτρια
etsiampraou@eurobank.gr, + 30 214 4059712

Eurobank Ergasias S.A, 8 Othonos Str, 105 57 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί:

<https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>

- **7 Ημέρες Οικονομία:** Εβδομαδιαία επισκόπηση οικονομικών εξελίξεων της Ελλάδας
- **Greece Macro Monitor - Focus Notes:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Economy & Markets:** Ερευνά θέματα της ελληνικής και τη διεθνούς οικονομίας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Emerging Markets Special Focus Reports:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις στις αναδυόμενες αγορές
- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Global Macro Themes & Market Implications for the EA Periphery and the CESEE:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών
- **Global Markets Special Focus Reports:** Αναλύει ειδικά θέματα επικαιρότητας στην παγκόσμια οικονομία και τις αγορές

Subscribe electronically at <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis>

Follow us on twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group

